

Til: Styret i IMK
Fra: Instituttleder Tanja Storsul

Sak nr: 51/2014
Møtedato: 25.11.2014
Notatdato: 17.11.2014
Sakstype: Diskusjonssak
Saksbehandler: Inger-Johanne Ullern

TILTAKSPLAN FOR IMK

Vi viser til styrets diskusjon i møtet 4.11. om IMKs plan for strategiske tiltak 2015-2017. IMKs ledelse har etter styrets diskusjon og innspillene fra instituttets stab revidert og oppdatert tiltakene. Vi legger derfor planen fram for styret til ny diskusjon. Til instituttstyrets budsjettbehandling foreslås avsetninger til flere av tiltakene i tiltaksplanen.

Planen er som kjent rullerende og skal operasjonalisere mål og tiltak i tråd med [UiOs strategiske plan 2020](#), [HFs strategiske plan 2020](#) og [IMKs strategiske plan IMK2020](#). IMKs strategiske tiltak 2015-2017 skal vise klare målsetninger og hva slags tiltak IMK mener er riktige for å nå målene. Den foreslåtte tiltaksplanen for 2015-2017 bygger videre på vedtatt [tiltaksplan for 2014-2016](#).

Vedlegg 1: Tiltaksplan 2015-2017, utkast

Vedlegg 2: En oppsummering av og innspillene i sin helhet fra ansatte og styret

Vedlegg 1

Utkast pr 17. november

IMKs STRATEGISKE TILTAK 2015-2017

BAKGRUNN:

IMKs rullerende plan for strategiske tiltak 2015-2017 skal operasjonalisere mål og tiltak i tråd med [UiOs strategiske plan 2020](#), [HF's strategiske plan 2020](#) og [IMKs strategiske plan IMK2020](#).

IMKs strategiske tiltak 2015-2017 skal vise klare målsetninger og hva slags tiltak IMK mener er riktige for å nå målene.

Den foreslåtte tiltaksplanen for 2015-2017 (vedlegg 1) bygger videre på vedtatt [tiltaksplan for 2014-2016](#).

IMKs ledelse har revidert og oppdatert tiltakene for 2015-2017 i samråd med administrasjonen etter innspill fra instituttets stab og diskusjon i styremøtet 4. november 2013.

INNLEDNING

IMKs rullerende plan for strategiske tiltak 2015-2017 skal operasjonalisere mål og tiltak i tråd med UiOs strategiske plan 2020, HF's strategiske plan 2020 og IMKs strategiske plan IMK2020.

IMKs strategiske tiltak 2015-2017 skal vise klare målsetninger og hva slags tiltak IMK mener er riktige for å nå målene. Aktiviteter som kan regnes som daglig drift eller som er etablert praksis vil ikke bli nevnt i tiltaksplanen.

Ettersom planen er rullerende er det lagt størst vekt på tiltak i 2015. For de påfølgende år vil ytterligere tiltak og prosjekter komme.

I dette dokumentet er tiltakene organisert under IMKs hovedarbeidsområder.

Hovedsatsing i 2013 har vært forskningskvalitet gjennom faglig styrking.

Hovedsatsing i 2014 har vært undervisningskvalitet.

Hovedsatsing i 2015 vil være informasjon og kommunikasjon.

Hovedsatsing i 2016 vil være arbeids- og læringsmiljø.

STUDIER OG UNDERVISNING

STUDIEKVALITET

IMK skal heve det akademiske nivået i våre emner og programmer. I 2015 legges det vekt på:

Faggrupper: Det innføres faggrupper for undervisere innen beslektede emner. Faggruppene skal vurdere det samla fagtilbudet, utvikle samarbeid og foreslå eventuelle endringer som styrker den faglige kvaliteten. Faggruppemøtene organiseres som del av ordinære møter og seminarer ved instituttet (instituttseminar m.m.)

Nordic Media: Det forsterka masterprogrammet Nordic Media får forsterka undervisningsressurser og ekskursjoner.

Studietur: IMK gir administrativ og faglig støtte til en studietur inititert av studentutvalget som tilbud til alle IMKs studenter.

Kollegaveiledning: Det gjennomføres et pilotprosjekt om kollegaveiledning for å øke undervisningskvaliteten ved IMK. Deltakelse er frivillig etter påmelding. Deltakerne leverer en kort rapport i etterkant.

Programmene og emnetilbudet gjennomgås i 2015 for å sikre helhet, kvalitet og god ressursutnyttelse. I gjennomgangen skal det også kartlegges om studentene får eller har tilbud om relevant opplæring som svarer til kravene i emnebeskrivelser og prøvingsformer.

FRAFALL OG GJENNOMFØRING

IMK innfører samling for masterstudenter også i andre semester. Samlingen skal motivere studenter til å begynne å jobbe målrettet med masteroppgaven tidlig i studieløpet og øke samhørighet og kullfølelse blant studentene.

IMK vil i 2015 gå gjennom vurderings- og eksamensformer for at emneporteføljen i større grad skal ha vurderingsformer som understøtter oppmøte.

IMK skal gjennomføre en kullanalyse for å kartlegge frafall og gjennomføring.

ARBEIDSLIVSRELEVANS

IMK innførte i 2014 studentskygger og emnetråd i arbeidslivsrelevans. Begge tiltakene skal evalueres i 2016, og revideres om nødvendig.

IMK skal i 2015 invitere Karrieresenteret til en av de obligatoriske samlingene i masterløpet for å snakke om jobbsøking, hvordan presentere seg for arbeidsgivere og bevisstgjøring av egen kompetanse.

IMK skal hjelpe studentutvalget med å lage arrangementer hvor studenter og arbeidsliv møtes ved å utlyse midler til slike arrangementer.

IMK skal få utført en utredning om hvilke kurs og tilbud UIOs student-IT og andre enheter ved UiO har eller kan gi, som er spesielt relevante for IMK-studenter. Til utredningen skal det høre en kartlegging av hva studenter på utvalgte emner mener er relevant for sin arbeidskompetanse, og å gjøre informasjon om funnene tilgjengelig for studentene.

FORSKNING

FAGLIG STYRKING

De langsiktige samarbeidene har fått innvilget støtte for 2014 og 2015. De langsiktige samarbeidene skal rapportere om fremdrift høsten 2015 og evalueres innen utgangen av 2015. Videreføring av samarbeidene i 2016 og 2017 er avhengig av evaluering.

DOKTORGRADSPROGRAMMET

Sakkyndige komitéers vurderinger av innsendte avhandlinger skal analyseres i 2015. Formålet er å undersøke om det er systematiske styrker eller svakheter ved IMKs avhandlinger.

Doktorgradsprogrammet evalueres i 2016.

ØKSTERNT FINANSIERTE FORSKNINGSPROSJEKTER

Det er viktig for IMK å tiltrekke seg flere store forskerprosjekter. I perioden vil IMK legge vekt på følgende:

Organisere søkerseminarer/workshops der søkerne legger fram og får kommentarer på sine prosjektideer. Dette er særlig relevant for søknader til Fripro, EU og SFF.

Identifisere og støtte mulige IMK-kandidater til Horisont2020 og til forventa SFF-utlysning høsten 2015. Minst ett miljø skal søke HF-prosjektutviklingsmidler til H2020 eller SFF-søknader i 2015. I løpet av perioden 2015-2017 skal IMK sende minst to større søknader (H2020 og/eller SFF).

TVERRFAKULTÆRE SATSINGER

IMK vil delta i tverrfakultære satsinger på UiO. Satsingen 'Unpacking the Nordic Model' er særlig relevant for IMKs forskere. IMK vil legge til rette for deltakelse fra IMK og vil bidra med egenandel der dette er nødvendig.

DIGITALT IMK

Det gjennomføres i 2015 et kartleggingsprosjekt med vekt på følgende:

- Hvilke digitale verktøy og tjenester benytter IMKere seg av i dag, hvilke de ønsker seg, og hvilke verktøy og tjenester benytter andre relevante?
- Hvilke av disse tjenestene/verktøyene støttes av HF-IT/USIT eller nasjonale satsinger?
- Hva slags opplæring, kompetanseheving forutsettes?
- Hvordan kan en satsing på digitale verktøy og tjenester være dynamisk og ta opp i seg nye ting?

Basert på dette utarbeides en strategi for IMK på området. Styret behandler denne strategien i 2015 og tar da også stilling til hvilke tiltak som iverksettes i 2015.

FORMIDLING OG KOMMUNIKASJON

KOMMUNIKASJON MED FRAMTIDIGE STUDENTER/REKRUTTERING

Det utvikles et standardforedrag med powerpointpresentasjon om hva det vil si å studere ved IMK. Dette distribueres på flere måter:

- IMK-TV: Foredraget filmes og legges på youtube + IMKs hjemmeside.
- Studentpatrolje: Studenter rykker ut til relevante skoler i østlandsområdet og holder foredraget med sin personlige touch.
- Rådgiverlunsj: IMK inviterer rådgivere fra videregående skoler i østlandsområdet til lunsj med informasjon.

I tillegg skal studietilbudet gjøres kjent for folk som trenger etter og videreutdanning. For eksempel gjennom annonser i utvalgte fagblader (journalisten).

IMKS WEBSIDER

Det lages et ettårig prosjekt som skal gi IMKs eksterne websider et ekstra løft (både norsk og engelsk). Prosjektet etableres i samarbeid med HF's informasjonshet. I etableringen av prosjektet må ansvarsforholdet mellom IMK og HF, og behovet for innleie av kompetanse, avklares. Prosjektet kalles "IMKs websider" og har følgende mål for 2015:

- De langsiktige samarbeidene skal ha gode websider med en synlig inngang.
- Alle forskningsprosjekter skal ha gode websider.
- Alle avsluttede prosjekter skal ha et hovedoppslag på sine websider som viser resultater fra prosjektet.
- "Vi forsker på"-ordene skal oppdateres.
- Flere nyhets saker på websidene. Unngå at samme hovedoppslag ligger der i et halvt år.
- Nyhets saker om studenttiltak som skygger, emnetråder og arbeidslivsrelevans.
- Avklare forholdet mellom internsaker/aktuelt og eksterne saker, og hvordan disse spres (web – sosiale medier – e-post mm)

Fra 2016 skal drifting og videreutvikling av IMKs websider være en del av normal drift.

KOMMUNIKASJON MED STUDENTER

Det prøves ut et nyhetsbrev til studentene om nye prosjekter, nye ansatte, interne og eksterne arrangementer .

KONKRETISERE MEDIEVITENSKAPENS BIDRAG TIL DE STORE SAMFUNNSUTFORDRINGENE

EUs Horisont2020 og Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2015-2024 peker på hva som er de store samfunnsutfordringene. IMK skal bidra til å synliggjøre hvilke av utfordringene medievitenskapen har særlig kompetanse på, og konkretisere hvordan forskning og utdanning kan belyse og løse samfunnsutfordringene.

IMK skal gjennomføre 1-2 workshops for å konkretisere medievitenskapens bidrag til de store samfunnsutfordringene. Workshopene arrangeres i forbindelse med ordinære møter og seminarer på instituttet.

Resultatene av dette arbeidet skal visualiseres på IMKs websider.

ARBEIDSMILJØ

REKRUTTERING

IMK er inne i en intensiv rekrutteringsfase. IMK skal:

- spre stillingsutlysninger nasjonalt og internasjonalt.
- sørge for at de riktige personene innen ulike medievitenskapelige felt blir gjort kjent med utlysningen.
- sikre at det kommer søknader fra høyt kvalifiserte kvinner til alle vitenskapelige stillinger.

OPPLÆRINGSPROGRAM

Utvikle et opplæringsprogram/sjekkliste for opplæring av nyansatte. Programmet skal kunne tilpasses nyansatte i alle stillingskategorier.

GJESTEFORSKERE

IMKs faglig ansatte inviterer gjesteforskere de ønsker tettere samarbeid med.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET

IMK har mange ansatte og mange studenter. I 2015 skal alle ansatte få:

- tilbud om førstehjelpskurs.
- informasjon om de vesentligste prosedyrer for å ivareta sikkerhet og beredskap.

Innspill til tiltaksplan fra IMK-ansatte og behandling av dem i tiltaksplanen

Innspillene i sin helhet følger vedlagt.

a. Innspill fra Tore Slaatta, mottatt 22. oktober 2014

I korttekst å ta større ansvar for det samtidige kulturfeltet og de estetiske fagene, ut fra et sosialhistorisk og kunstsosiologisk perspektiv.

- Etter instituttledelsens vurdering hører innspillet hjemme i en diskusjon om utvidelse av fagprofil og nye satsninger på instituttet, og realitetsbehandles derfor ikke i forbindelse med tiltaksplanen.

b. Innspill fra Liv Hausken, mottatt 23. oktober 2014

«1) Mål: Høyne den faglige kvaliteten på kandidatenes kompetanse.»

- Innspillet ivaretas etter instituttledelsens vurdering i avsnittet om studiekvalitet, nærmere bestemt punktene om faggruppene og gjennomgang av program og emnetilbud.

«2) Mål: bedre studentenes rettsikkerhet.»

- Jf avsnittet om studiekvalitet, siste ledd under punktet om frafall og gjennomføring. Fagrådet diskuterer nå sensorordninger. IMKs ledelse vil som oppfølging av styrets diskusjon 4.11. følge dette og undersøke handlingsrom for sensorordninger og evt økonomiske konsekvenser. Dette kommer vi tilbake til styret med, og det trenger ikke stå i tiltaksplan.

c. Innspill fra Arnt Maasø, mottatt 23. oktober 2014

Flere tiltak for arbeidslivsrelevans, flere med forslag om eksterne aktører.

1. Midler til fire frokost- eller lunchseminarer med inviterte gjester fra arbeidslivet med arbeidslivstematikk

- Faller sammen med innspill om formidling fra Gunn Enli nedenfor. Potten til faglige arrangementer økes. Det innføres en felles støtteordning med krav til synliggjøring av IMK.

2. Karrieredag (i samarbeid med MEVIT3811)

- Tas ikke inn i tiltaksplanen, intensjonen er ivaretatt i siste avsnitt under Arbeidslivsrelevans.

3. To workshops i "Skriv som en gud" for bachelor- og masterstudenter

- Er ivaretatt gjennom punkt om samling for masterstudenter i andre semester under Frafall og gjennomføring. Se også siste punkt under Studiekvalitet.

4. Ekstra administrative ressurser og forskningsjournalist/-sak til studentskygger

- Er lagt inn som siste kulepunkt under IMKs websider.

5. Sjekke ut hva som finnes av 2-dagers kurs i økonomi for humanister / tallforståelse e.l. med tanke på masterstudenter.

- Instituttledelsen ser for seg at en kartlegging over eksisterende tilbud gjøres i regi av studenter som ansettes på timebasis.

6. Kurs i pitching og forskningsformidling.

7. Workshop i presentasjonsteknikk for masterstudenter (a la det som har vært tilbudt på 3811

- Forslagene 6 og 7 er etter instituttledelsens vurdering ivaretatt gjennom andre avsnitt under Arbeidslivsrelevans.

8. Ekstra administrative ressurser til Fagdag i samarbeid med X-IMK.

- Er ikke lagt inn som tiltak. X-imk sier de ønsker å fortsette på samme nivå og ber ikke om noe ekstra.

d. Innspill fra Gunn Enli, mottatt 24. oktober 2014

Tiltak: Studietur med faglig relevans for et emne

- Studietur som felles tilbud til alle IMK-studenter er lagt inn som tiltak under Studiekvalitet. Jf også innspill i styremøtet 4.11. fra studentene og styrets diskusjon som ga signal om at de ville prioritere studietur for alle framfor i ett emne. Unntaket er Nordic Media.

Tiltak: Debattarena med inviterte praktikere

- Potten til faglige arrangementer økes. Det innføres en felles støtteordning med krav til synliggjøring av IMK, jf. også innspill 1 fra Arnt Maasø.

Tiltak: Think Thank, en spisset på-tvers-arena med tanke på å utvikle nye forskningsprosjekter.

- Er delvis ivaretatt gjennom andre avsnitt under Eksternt finansierte forskningsprosjekter.

e. Innspill fra Jon Inge Faldalen, mottatt 27. oktober 2014

I løpet av 2015 innføre en slags kollegaveiledning, akademisk "auskultasjon", for slik å høyne undervisningskvaliteten ved IMK.

- Kollegaveiledning er lagt inn som pilotprosjekt under Studiekvalitet.

f. Innspill i styremøtet 4.11.

Innspill fra Bente Kalsnes om digitale satsninger.

- Tatt inn i to siste kulepunkter under Digitalt IMK.

Studentene ønsket et nyhetsbrev.

- Innspillet er ivaretatt under punktet Kommunikasjon med studenter. I tillegg opprettes en ny e-postliste til erstatning for dagens.

Innspill til tiltaksplan fra IMK-ansatte

a. Innspill fra Tore Slaatta, mottatt 22. oktober 2014

«Ta større ansvar for det samtidige (særlig) kulturfeltet, mer alment, og interessere seg mer for de estetiske fagene, ut fra et sosialhistorisk og kunstsosiologisk perspektiv. Fremme dette som satsningsområde overfor HF og UiO: Universitetet i Oslo har ingen undervisning på dette idag utover det lille som finnes av kultursosiologi på SV. HF er helt ute, og de estetiske fagene har ikke krefter til å utvikle denne siden av fagområdene. De trenger drahjelp, og studentene trenger undervisningstilbud. Konkret forslag:

1. Døpe om instituttet til Institutt for medier, kultur og kommunikasjon
2. Tydeliggjøre instituttets nye posisjon overfor (og i samarbeid med) de estetiske fagene ved HF, og fagmiljø på SV som er interessert i kulturpolitikk, i vid forstand.
2. Utvikle mastertilbud som går videre på Kulkoms bachelorprogram, som idag forvaltes av Institutt for sosiologi.
3. Bygge ut stab og rekruttere studenter på dette området, slik at vi kan fremstå som et troverdig fagmiljø når vi søker om midler.»

b. Innspill fra Liv Hausken, mottatt 23. oktober 2014

«1) Mål: Høyne den faglige kvaliteten på kandidatenes kompetanse. Tiltak: gå gjennom faglige løp, pensumlister, samarbeid mellom forelesere og seminarleder, osv, alt med henblikk på å skjerpe den faglige kvaliteten og sørge for et høyere faglig nivå på den kompetansen studentene skal tilegne seg. Generelt prioritere faglige hensyn hver gang disse kan være i konflikt med administrative og økonomiske.

2) Mål: bedre studentenes rettssikkerhet. Tiltak: gå gjennom alle ordninger hvor studenters rettigheter kan stå i konflikt med praktiske og økonomiske hensyn; minst to sensorer på alle eksamensoppgaver; mer enn en faglig person som underviser/seminarleder på alle nivå (også master), osv.»

c. Innspill fra Arnt Maasø, mottatt 23. oktober 2014

«Takk for fint initiativ!

Jeg syns det burde legges et ekstra trøkk på arbeidslivsrelevans i 2015. IMK har ansatt en lektorvikar og opprettet studentskygger. Og det er fint. Men jeg syns det er viktig å legge et enda større trykk på dette og holde momentum oppe. Den nylig publiserte kandidatundersøkelsen viser at det er et stort behov for dette på HF, og IMK kan gå foran.

Konkret vil jeg foreslå flere (forholdsvis) små, workshop-baserte tiltak og arrangementer som gir noe 'ekstra' utover de vanlige emnene. Foreløpige ideer er:

- Midler til fire frokost- eller lunchseminarer med inviterte gjester fra arbeidslivet med arbeidslivstematikk (inkl. frokost / lunch, skikkelig PR inkludert Facebook-annonser, plakater m.m., gaver m.m.)

- Karrieredag (i samarbeid med MEVIT3811): som ovenfor: ekstra midler til et skikkelig arrangement + PR (jf. også 2013-kulletts pilot, som fungerte veldig godt).

- To workshops i "Skriv som en gud" for bachelor- og masterstudenter (praksisstudentene har nytt godt av Rune Wikstøl fra NTB de siste par årene. Han har svært gode kurs med skriving for web med praktiske oppgaver, som gir trening i skriving for andre sjangre enn den akademiske. Et av kursene som får best score i evalueringer, og kåret til årets beste foredragsholder av Kommunikasjonsforeningen). Workshop-ene kan lyses ut blant studentene (med motivasjonsbrev) med maks ca. 15 per kurs.

- Ekstra administrative ressurser til studentskygger + hyre inn en god forskningsjournalist til å følge 2-3 'skygger', lage sak(er) på dette og bruke i profilering av IMK

- Sjekke hva som finnes av 2-dagers kurs i økonomi for humanister / tallforståelse e.l. Kan brukes for å 'teste' ut format med tanke på senere emner på emnetråden, samtidig som studenter på master kan få muligheten til å øke sin kompetansen og være bedre forberedt på arbeidslivet.

- Kurs i pitching og forskningsformidling. Bruk #MasterpitchNO <<http://masterpitch.no/>> som mal, og kurs som tilbys av Forskningsformidling AS (ved Vivi Halem m. fl).

- Workshop i presentasjonsteknikk for masterstudenter (a la det som har vært tilbudt på 3811. Masterstudenter har for lenge siden fått sporadiske kurs, men kan godt trenge igjen).

- Ekstra administrative ressurser til Fagdag i samarbeid med X-IMK.

Jeg tror det kunne være fint å sette av f.eks. 100.000-120.000 til denne typen ekstra-arrangementer utover det en kan ta seg råd til i hverdagen, og som kan være med å løfte arbeidslivsrelevans litt ekstra; gjøre det mulig å teste ut konsepter, lære av eksterne kursholdere, og gi studentene på BA og (særlig) master en følelse av at de får litt ekstra hjelp på veien.»

d. Innspill fra Gunn Enli, mottatt 24. oktober 2014

«Innspill til tiltaksplan

Område: Studier

Formål: Studiekvalitet og faglig tilhørighet

Tiltak: Studietur med faglig relevans for et emne

For å unngå frafall i studieløpet og sikre studentenes tilknytning til IMK, i tillegg til å øke det faglige utbyttet av emner, samt bidra til internasjonalisering av studiene også for de som ikke har et semester i utlandet, vil jeg foreslå at det settes av kr. 50.000 på budsjettet til en eller flere årlige studieturer. Det kan for eksempel utlyses midler hvert semester/år som emneansvarlige kan søke på med utkast til program for studieturen, antall dager, budsjett etc. og tildeles til emnet med det mest konkrete programmet og faglige forankrede søknaden.

Område: Formidling**Formål: Øke IMK synlighet i offentligheten****Tiltak: Debattarena med inviterte praktikere**

For å bidra til økt synlighet i offentligheten, der IMK i mindre grad er inviterte gjester til mediernes formater og i større grad selv setter dagsorden og fastsetter formatet, kan vi vurderer å etablere en debattarena. Typisk kan dette være frokostmøter eller ettermiddagsmøter annenhver eller hver tredje måned. Dette kan være i Forskningsparken eller i et lokale i sentrum, men bør være tilgjengelig og åpent for et allmennpublikum, i tillegg til studenter og forskere. Et opplegg kan være at inviterte gjester fra mediebransjen diskuterer aktuelle problemstillinger som anknyttes til pågående forskning eller undervisning ved IMK. En eller to FVA kan – i samarbeid med studenter - ha ansvaret for denne arenaen (mot uttelling på timeregnskapet, pluss noe ressurser til markedsføring).

Område: Forskning**Formål: Utvikle nye forskningsprosjekter (eksternt finansierte)****Tiltak: Think Thank**

Stabsmøter og forskermøter har en tendens til å bli generelle, og preget av enten en-veis-kommunikasjon eller meningsutvekslinger mellom noen få, blant annet fordi vi er for mange til at alle kan bidra aktivt til diskusjonen. Dermed blir møtene lite spisset inn mot faglighet, og spisskompetanse på søknadsskriving og utvikling av store prosjekter. Det kan være en ide å skape en arena som er mindre enn forskermøtene, og som binder sammen ulik kompetanse på IMK når det gjelder søknadsutvikling og utvikling av store forskningsprosjekter. Slike arenaer oppstår gjerne nedenfra og på initiativ bland forskerne selv, og de eksisterer i noen grad innenfor de ulike prioriterte områdene, men det hadde kanskje i tillegg vært fruktbart med en spisset på-tvers-arena med tanke på å utvikle nye forskningsprosjekter.»

e. Innspill fra Jon Inge Faldalen, mottatt 27. oktober 2014

«Ett smart tiltak:

Jeg vil foreslå at vi i løpet av 2015 innfører en slags kollegaveiledning, hva jeg vil kalle akademisk "auskultasjon", for slik å høyne undervisningskvaliteten ved IMK. Jeg har skrevet et notat om dette for pedagogikkkurset jeg deltar på i høst (og jeg vil skrive en noe lengre versjon for kurset onsdag 29. oktober):

Akademisk «Auskultasjon»**Et prospekt for fagfelleurdert undervisning**

Jon Inge Faldalen

30. september 2014

Notat

"Auskultant (af lat. *auscultare*, lyssna), 'åhörare'...lärarkandidat, som för sin praktiska utbildning åhör lektion..."

Vi har i dette kurset i universitetspedagogikk observert og vurdert hverandres undervisning. Dette er en aktivitet som etter mitt syn gjøres i for liten grad i hverdagen som universitetsunderviser. Slike observasjoner og vurderinger av egen og andres undervisning bør i større grad også bli en del av hverdagen – og ikke bare pedagogikkkursene eller som ledd i tilsettingsprosesser – for vitenskapelig universitetsansatte.

Én av årsakene til at denne aktiviteten ikke er en mer integrert del av hverdagen kan være at vi rett og slett mangler et innarbeidet godt norsk begrep for disse observasjonene og vurderingene. Språkets hull synes her å få praktiske følger. Men i det svenske akademiske språket finnes et treffende begrep som kan fylle det språklige hullet for akkurat denne aktiviteten jeg er ute etter å stimulere: ***auskultation***.

Jeg ønsker gjennom mitt utviklingsarbeid i kurset i universitetspedagogikk å forsøke å innføre den (i hvert fall i Sverige etter sigende) velkjente akademiske prosessen som går under navnet ***auskultasjon***, de tilhørende akademiske rollene ***auskultant*** og ***auskultatorisk*** og den akademiske handlingen ***å auskultere*** i mitt institutts (Institutt for medier og kommunikasjon) og resten av universitetets undervisningspraksis.

Både i medisin og jus er begrepene auskultasjon og auskultant i bruk, beskrivende ulike handlinger og observasjoner, eksempelvis som «tjänsteman, som är inskrifven i ett ämbetsverk och för sin utbildning får åhöra verkets förhandlingar, men icke har någon lön eller rätt att deltaga i besluten.»^[1] Eller:

Auskultation (lat. ***auscultatio***, af ***auscultare***, lyssna), ***med.***, utforskande, medelst hörseln, af vissa sjukliga eller naturliga förändringar i människo- eller djurkropp. Den är omedelbar, då den undersökande lägger örat så nära som möjligt intill den del, som skall undersökas, och medelbar, då hör-rör (brösthör, stetoskop) användes. Redan hos de gamle förekom stundom ett, ehuru ometodiskt, lyssnande för undersökning af vissa bröstsjukdomar, t. ex. lungkatarr, hvars rosselljud man sökte uppfatta i den sjukas närhet.^[2]

Middelbar og umiddelbar lytting for å lære er relevante stikkord for en akademisk auskultasjon, men det er en tredje forståelse av begrepet jeg er mest interessert i denne sammenheng. En auskultant er i svensk akademisk tradisjon også en "(af lat. ***auscultare***, lyssna), 'åhörare'...lärarkandidat, som för sin praktiska utbildning åhör lektion..."^[3], en person som antagits ss. åhörare vid undervisningsanstalt af ett l. annat slag under vissa villkor l. i visst ändamål; i sht om ***lärarkandidat som för sin praktiska utbildning till lärare åhör lektion i skola, öfning vid seminarium*** o.s. BROOCMAN Mag. f. föräldr. o. lär. 1:82 (1804; i fråga om s. förh.). ***Minst två .. Skole Lektioner i veckan .. bör Lector***

bivista, och .. taga med sig .. några af de äldre Seminaristerna, att såsom Auskultanter samma Lectioner .. afhöra. LEINBERG Skolv. 2:493 (1806; i fråga om det pedagogiska seminariet vid universitetet i Åbo). G. SJÖBERG i Ped. blad 1875, s. 8. Normallycéet (i Helsingfors) har en mängd auskultanter. H. JANSSON i Ped. tidskr. 1897, s. 165. ***Därs.*** 1902, s. 105. – vid Göteborgs högskola: person som utan att vara inskrifven vid högskolan åhör enskild(a) föreläsningskurs(er) mot erläggande af viss(a mindre) afgift(er). ***Ordn.stadga f. Gtbgs högskola*** 9 (1891, 1898).[\[4\]](#) ***(min utheving)***

Jeg vil som ledd i mitt utviklingsarbeid være en auskultant for min kollega postdoktor Anders Larsson, som fortalte meg om denne praksisen fra Sverige. Jeg vil lytte i læringsøyemed på hans forelesning i emnet «Digital kultur» ved IMK 2. oktober, og vi vil diskutere forelesningen i etterkant, slik vi har gjort i gruppearbeidene i kurset. Jeg vil i etterkant av kurset henvende meg til undervisningsledelsen ved instituttet med et initiativ om å innføre akademisk auskultasjon som del av daglig praksis.

Vi krever fagfelleverdert forskning. Vi burde også kreve fagfelleverdert undervisning. Akademisk auskultasjon vil kunne være ett tiltak.

[\[1\]](#) Nordisk familjebok, [Uggleupplagan. 2. Armatoler - Bergsund](#), 441-442 (1904)

[\[2\]](#) *Ibid.*

[\[3\]](#) *Ibid.*

[\[4\] http://g3.spraakdata.gu.se/saob/show.phtml?filenr=1/18/221.html](http://g3.spraakdata.gu.se/saob/show.phtml?filenr=1/18/221.html)»